

Leraren veranderen_

STUURKRACHT ONTWIKKELEN EN VERSTERKEN DOOR ONDERZOEK TE DOEN

Leraren hebben stuurkracht nodig om persoonlijk en gezamenlijk impact te hebben op het onderwijs. Je moet echter eerst weten wat je drijft en wie je precies wilt zijn als leraar. Pas dan kun je invloed uitoefenen, keuzes maken en je houding bepalen. Onderzoek doen naar je eigen onderwijspraktijk helpt om je praktijk verder te ontwikkelen en je stuurkracht te versterken.

Als je met onderwijs bezig bent, roept dat altijd vragen op: Hoe kan ik bij deze les beter aansluiten bij mijn leerlingen? Hoe kan ik een lastig onderwerp duidelijker en stapsgewijs uitleggen? Hoe kan ik evalueren of de leerlingen echt iets geleerd hebben van deze lessen?

Zulke vragen nodigen uit om nader onderzoek te doen in je eigen praktijk. Maar hoe doe je dat als je het al zo druk hebt? Kun je überhaupt onderzoek doen als je geen onderzoeker bent? Hoort onderzoek niet grootschalig en objectiveerbaar te zijn? In dit paper drie veelgehoorde misvattingen over onderzoek en drie denkrichtingen die helpen bij hoe het wél kan.

Misvatting: echt onderzoek is grootschalig

Je hoort vaak over grootschalige experimenten en uitgebreide veldonderzoeken, maar onderzoek kan ook focussen op 'kleine situaties', zelfs op één enkele casus. Bijvoorbeeld omdat je een omstandigheid beter wilt begrijpen, zonder de bedoeling om de uitkomst te generaliseren.

Denkrichting: Onderzoek kun je ook heel klein zien, als een systematische reflectie met behulp van gegevens uit je eigen praktijk. Je kiest er dan bewust voor om bijvoorbeeld meer inzicht te krijgen in de reden waarom leerlingen onderwerp 'x' maar niet begrijpen.

Misvatting: onderzoek begint met een vraag en eindigt met een vuistdik rapport

Onderzoek wordt vaak gezien als een 'project' met een begin en een eind. Het moet altijd beginnen met een vraag en altijd eindigen met een vuistdik rapport of veelgelezen artikel.

Denkrichting: Je kunt onderzoek ook zien als een continu proces. Daar wordt ook wel de term onderzoekend vermogen of onderzoekend handelen voor gebruikt. Je zet je kritische houding in om kleinschalig, in je dagelijkse praktijk, zaken beter te begrijpen of te verbeteren.

Misvatting: onderzoek is eenzaam

Onderzoek is een eenzame bezigheid die veel energie kost. Onderzoekers denken in hun ivoren torens na over moeilijke vraagstukken en houden geen verbinding met de werkelijkheid.

Denkrichting: Je kunt onderzoek ook zien als juist een gezamenlijke bezigheid waarin ieders inzichten benut worden om de onderwijspraktijk te verbeteren of beter te begrijpen. Je vormt dan als team of sectie een professionele leergemeenschap, gericht op het gezamenlijk onderzoekend leren van de eigen praktijk.

REEKS WHITEPAPERS OVER ONTWIKKELEN EN VERSTERKEN VAN STUURKRACHT

Stuurkracht kan op verschillende manieren ontwikkeld en versterkt worden. In deze reeks komen verschillende methoden aan bod, zoals verhalen vertellen, goede begeleiding van startende leraren, boundary crossing en een kijkje bij de burens, en onderzoek naar en in onderwijs.